

Oponentní posudek bakalářské práce

Autorka práce: Šárka Hlavatá

Název práce: Sociální práce se zadluženým klientem z pohledu sociálního pracovníka

Vedoucí práce: PhDr. Petr Vojtíšek, Ph.D.

Oponentka: PhDr. Jaroslava Šťastná, Ph.D., Katedra sociální práce FF UK

Předložená bakalářská práce se zabývá tématem, o kterém se v oblasti sociální práce pojednává teprve v poslední dekádě. Je spojeno s faktem narůstajícího množství lidí, kteří nejsou schopni splácet svoje dluhy a dostávají se tak do nepříznivé životní situace. Cílem předkládané bakalářské práce je zjistit, jak probíhá proces sociální práce s klienty dluhové poradny z pohledu sociálních pracovníků a jaké využívají kompetence.

Autorka práci rozdělila do sedmi základních kapitol, doplněné seznamem použité literatury a přílohou. První kapitola představuje téma a cíle práce, kapitoly 2-5 jsou přehledové, zaměřují se na popis klíčových pojmů uváděných v bakalářské práci. 6. kapitola, praktická část, prezentuje cíle výzkumu, výzkumné otázky a použité výzkumné metody – řízené rozhovory s pěti sociálními pracovníci, interpretace odpovědí a shrnutí využívaných kompetencí.

Na práci oceňuji pečlivost a systémovost ve zvoleném postupu, zjevné pozitivní zaujetí autorky, schopnost vést standardní kvalitativní výzkum. Sleduje zajímavé a citlivé otázky komunikace mezi klienty a sociálními pracovníci a výsledků práce dluhových poraden v Libereckém kraji. Jako oporu si autorka stanovila vhodnou literaturu a jiné zdroje. Jazyková úroveň práce a styl psaní jsou kultivované.

Moje výhrady oponentky směřují hlavně k absenci zmínky o významu kritické teorie jako významného nástroje k pochopení systémové podmíněnosti vysokého zadlužení obyvatel v ČR. I v empirické části práce např. tři sociální pracovníci ze souboru respondentů uvádějí, že vidí problémy v oblasti legislativy, které limitují možnosti klientů zadlužení řešit, klienti proto nemají motivaci svoji situaci řešit. Také systém dávek je podle výpovědí sociálních pracovníků problematický (str. 53).

Jde o závažná zjištění a čekala bych, že je autorka ve své práci rozvede a bude reflektovat právě z pohledu kritické sociální práce. Též by bylo nanejvíc zajímavé zjistit, jak se fakt částečné *systémové podmíněnosti* zadlužení (jinými slovy- zadlužení nezaviněné pouze klientem, ale např. též špatnou legislativou a jinými makrosociálními a makroekonomickými jevy) promítá do komunikace mezi sociálními pracovníci a klientem.

Práci doporučuji k obhajobě, navrhuji stupeň velmi dobře.

9. června 2020

PhDr. Jaroslava Šťastná, Ph.D.